

מידעון להורי

שמואל
ילדיה ליהיא ביה

בני
עקיבא
רשת לה חינוך

בס"ד, שבט תשפ"ד, פרשת בשלח **שבת שירה**.

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

את ארון הקודש וזעקנו את תפילת "אבינו מלכנו" משפט אחרי משפט. סיימנו את הכינוס בקבלת עול מלכות שמים- שמע ישראל, "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" וה' הוא האלוקים. התפילות והלימוד היו עוצמתיות ביותר, ותלמידים רבים הגיעו אלי ואמרו - "תודה רבה הרב על התפילות והלימוד, הייתה זעקה אמתית!!"

הקושי הגדול, והניסיונות הרבים גורמים לנו לכאב אבל לא לייאוש. אנו צריכים להיות טובים יותר בבין אדם למקום ובבין אדם לחברו, ולהאמין באמונה שלמה ש"שנצח ישראל לא ישקר". לדעת שגם אם הדרך ארוכה וקשה ורבים בה המהמורות - הקב"ה נמצא איתנו תמיד, מוביל אותנו בדרך לגאולה ולהתקדמות. הניתוח הקשה והטלטלה שאנו עוברים, בסופו של תהליך יביאו את עם ישראל למקום טוב יותר. **בעל**

מלחמות זורע צדקות, מצמיח ישועות, בורא רפואות, נורא תהילות, אדון הנפלאות,

לבנים היקרים מאוד והוריהם, שלום וברכה. **מלחמת חרבות ברזל**. 110 ימי לחימה עברו מאז שמחת תורה. שבוע קשה מאוד עבר על עם ישראל. ביום שני בערב נהרגו 21 לוחמים מטובי בנינו בפעילות מבצעית כשש מאות מטרים בלבד מגדר המערכת. מספר שעות קודם התבשרנו על נפילתם של 3 קצינים בכירים מגדוד 202 של הצנחנים. לאחר מספר שעות מהאירוע התברר לנו שרבנו היקר הרב עמיחי זונטג - ר"מ כיתה י"א שהיה החובש של המחלקה שרוב חייליה נהרגו יצא מהבניין שקרס 2 שניות לפני הפיצוץ. הרב עמיחי ב"ה נפצע קל. השגחה פרטית בעיצומה על הרב אביחי היקר. הישיבה כאבה מאוד יחד עם בית ישראל את נפילתם של החיילים הצדיקים. ראינו על פניהם של בנינו היקרים כאב עצום בבוקר שההודעה יצאה בכלי התקשורת. כינסנו את בני הישיבה בבית המדרש לשיחה עם כאב עצום שלי, ולאחר השיחה בבית המדרש עסקנו בתפילה ובלימוד בבית המדרש עד השעה 10:45. קראנו תהילים, למדנו פרקי משניות וזעקנו לשמיים. בסיום הלימוד פתחנו

המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה
בראשית, אור חדש על ציון תאיר ונזכה
כולנו מהרה לאורו.

2

אנו מודים לה' יתברך שהציל את הרב עמיחי זונטג, מחנך כיתה י"א4 והמורה למחשבת בכיתות י', שהיה בתוך המבנים שקרסו ויצא מהם 2 שניות לפני הפיצוץ כדי לבצע שליחות עם סמל המחלקה. אנו מצדיעים לחיילי צה"ל הגיבורים, בסדיר ובמילואים, שמתקדמים בטיהור הרצועה במלחמת גבורה, בסבלנות ובחוכמה. אנשי כוחות הביטחון רושמים פרק מפואר של הקרבה בתולדות עם ישראל - במלחמת בני אור בבני חושך בדורנו ועושים מאמץ אדיר להשבת החטופים.

שיחות חיזוק השבוע בישיבה. השבוע ביום שני התארח בישיבה הרב מיכאל אדרעי הרב של מושב כפר מימון. המושב הסמוך לרצועה ספג התקפת מחבלי נוח'בה בשמחת תורה, אך בסייעתא דשמיא לא היו בו נפגעים. הרב סיפר לבנים על ההתמודדות של הישוב, שיתף אותם בהתמודדות הרוחנית ונתן לבנים שיחה תורנית אמונית חשובה מאוד. ביום שני התארח גם איש השב"כ רמי... שנתן שיחה מדהימה לבני כיתות י"ב על תורת האיסלאם, ומה מביא את הפלשתינאים להילחם עם עמנו ועל ארצנו. השיחה הייתה חשובה מאוד.

יום המורה בישיבה. תודה רבה לעיריית גבעת שמואל, לראש העיר מר יוסי ברודני, למר מוטי סגל ראש מדור החינוך בעירייה ולפמליית העירייה שהגיעו ביום שני האחרון להודות ולשבח את צוות הישיבה לכבוד יום המורה. ראש העיר שוחח עם כל צוות הישיבה והודה להם על העבודה המאומצת והמאתגרת בכלל ובתקופת המלחמה בפרט. תודה רבה לוועד ההורים של הישיבה וליו"ר מועצת ההורים מר ינקי אברמוביץ שהגיעו להודות לצוות הישיבה, ופינקו את הצוות החינוכי והמנהלי בארוחת בוקר מושקעת מאוד לכבוד יום המורה. **תודה רבה על השי הנאה שהעניקה העירייה לצוות הישיבה, ותודה רבה למועצת ההורים שהעניקה מכונת קפה לחדר המורים.**

סדר ט"ו בשבט בישיבה הבוקר. היום קיימנו סעודת "אמנים" וסדר ט"ו בשבט בכל כיתות הישיבה. הישיבה ציידה כל כיתה בערכת פירות ומיני מזונות, והדפיסה סדר ט"ו בשבט לע"נ של בוגרנו היקר סרן איתי מאור הי"ד שנהרג ב-7 לאוקטובר בתפקידו כמפקד מחלקה בגולני באחד המוצבים על הגדר. משפחת מאור ערכה סדר ט"ו בשבט נפלא עם מדרשים ותפילות מיוחדות על עם ישראל, החיילים, הפצועים והשבויים. זכיתי לערוך סדר ט"ו בשבט עם כיתות ח'4+ ח'5 והיה אירוע מדהים. ברצוני לשבח את בני הישיבה ואת הבחורים שאני הייתי איתם על ושיתוף פעולה.

לימוד בחברותות לכבוד ט"ו בשבט. בית המדרש הגדול המה הבוקר בקול תורתה של ארץ ישראל, בלימוד שהוקדש לרפואת הפצועים ולהצלחת חיילי צה"ל. לכבוד ט"ו בשבט התכנסו תלמידי הישיבה ללימוד בחברותות בבית המדרש הגדול. תלמידי כיתות י"ב- חנכו את כיתות ז' ותלמידי כיתות י' למדו בחברותא עם תלמידי כיתות ח'. תלמידי כיתות ט' למדו איש עם חברו. כל זוג תלמידים קיבלו דפי מקורות שהכין הרב יצחק גילברג – ר"מ כיתות י"ב. הדפים עסקו בזוויות והיבטים שונים על של ט"ו בשבט והחיבור לארץ ישראל. הרב גילברג היקר הכין מקורות נפלאים, ושילב בדף קטעים ממכתבים שהותירו אחריהם הנופלים בקרבות, קטעים מדהימים-מלאי אידיאלים ומרובי אור של חיים ועשייה.

טיול מחצית וחלוקת תעודות מחצית א'! טיול המחצית שהיה מתוכנן להיום נדחה עקב הגשמים ליום שני כ"ב שבט, 5/2/24. סיום מחצית א' וחלוקת תעודות המחצית יתקיימו ביום חמישי כ"ט שבט 8/2.

פרשת בשלח

בשבת אי"ה נקרא את פרשת "בשלח", שבת מיוחדת שזכתה בכינוי ייחודי - "שבת שירה" כזיכרון לשירת ההלל וההודיה ששרו בני ישראל לכבוד ה' יתב' מיד לאחר קריעת ים סוף והמעבר שעברו בביטחון גמור בין חומות המים.

במהלך ארבעים השנים הבאות, במספר הזדמנויות שונות לאורך המסע במדבר, בני ישראל יגלו דווקא את הצד הפחות חיובי שלנו ויביעו שוב ושוב תלונות על טורח המסע. יחד עם זאת, ברגע הדרמטי והמרגש הזה, מיד לאחר שבמו עיניהם ראו כיצד הבורא מכופף את חוקי הטבע לכבודם, יצאה מעומק ליבם ונשמתם קריאת תודה ספונטאנית וכנה. יש לציין שיציאת מצרים אינה

רק סיפור היסטורי נחמד. **היא הנחייה מעשית ביותר לכל אחד מאתנו כיצד לחיות נכון יותר את חיינו, ועל כן חז"ל קבעו כי אנחנו מצווים לראות בכל יום ויום מחדש כאילו אנחנו בעצמנו יצאנו היום ממצרים ולהתחבר אל אותו רגש עמוק של הודיה והכרת הטוב שפיעמה באבותינו.**

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֶה תַּצְעַק אֵלַי... - חשיבות התפילה בציבור

סיפור יציאת מצרים מגיע אל שיאו בפרשת קריעת ים סוף. בני ישראל המעונים, יוצאים בשן ועין ממצרים החשוכה, ודווקא כעת, כשנדמה כי הצליחו להשתחרר מהגלות המצרית הקשה, מגלים הם את המצרים רודפים אחריהם.

מצוקתם של בני ישראל נוראה - הסכנה מיידית והאיום ממשי, והם פונים בייאושם למשה (שמות י"ד, י"א-י"ב): "הַמִּבְּלֵי אֵין קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לְמוֹת בְּמִדְבָּר: מֶה זֹאת עָשִׂיתָ לָנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. הֲלֹא זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת מִצְרַיִם: כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת מִצְרַיִם מִמִּתְּנֶנּוּ בְּמִדְבָּר." משה מרגיע את בני ישראל ומבטיח להם כי הישועה קרובה: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אֲל תִּירָאוּ הַתִּיַצְבוּ וְרָאוּ אֶת יְשׁוּעַת ה' אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם: כִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסְפוּ לְרַאֲתָם עוֹד עַד עוֹלָם. ה' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תִּחְרְשׁוּן."

אך, דווקא המסר המרגיע של משה כלפי העם אינו מקובל על ה' יתב'. ה' אומר למשה (שם, ט"ו): "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מֶה תַּצְעַק אֵלַי דִּבַּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ". הביקורת הקשה שנאמרת למשה אינה ברורה. והלא ה' בכבודו ובעצמו הבטיח לגאול את בני ישראל בניסים גלויים (שמות ו', ו'-ז'): "לָכֵן אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וְגִאֲלֵתִי אֶתְכֶם בְּזְרוּעַ נְטוּיָה, וּבְשִׁפְטִים גְּדֹלִים. וְלִקַּחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם."

במה שונה המסר של משה לעם מבשורתו של ה' למשה?

תרגום יונתן מתרגם את דברי ה' למשה באופן הבא: " ואמר ה' למשה למה אנת קאי ומצלי קדמי הא צלותהון דעמי קדמת לדידך מליל עם בני ישראל ויטלון" (למה אתה בא ומתפלל לפני - והלא תפילת עמי קודמת לתפילתך - דבר אל בני ישראל וייסעו)

מתרגום זה עולה פרשנות מרתקת לביקורת ה' יתב' על משה. ה' מוכיח את משה, כי בעת מצוקה זו משה - המנהיג - הוא הפונה בתפילה לה' לסיוע, ובד בבד מורה לבני ישראל להחריש.

ההיפך הוא הראוי, אומר ה' למשה - בני ישראל הם

שאמורים להתפלל, תפילתם קודמת לתפילתך.

משה הינו מנהיג אמיתי, רועה את צאנו באמפתיה ובדאגה, ומתמסר לצרכי בני ישראל באופן טוטאלי, עד כי הוא פונה בתחינה לה' להצלה, ומפציר בעם להחריש.

אבל, במעמד זה הנהגתו האבהית והמגוננת של משה עלולה להיות לרועץ. רצונו הטוב של משה לעשות עבור בני ישראל את המלאכה מונע מבני ישראל

מלפנות אל ה' בתפילה. בשלב זה אין ערך בהחרשת העם. עדיף ורצוי כי בני ישראל עצמם יצעקו אל ה', כי הם יפעלו בעצמם לשנות את המצב למציאות טובה.

לפי תרגום יונתן – תפילת עם ישראל קודמת לתפילת משה. על כוחה של תפילת העם, עמד הרב צבי יהודה קוק (עולת ראי"ה ב', תכ"ח), על התפילה הנאמרת בשבתות ובחגים: **"בְּפִי יִשְׂרָאֵל תְּתַרְוּמָם. וּבְשִׁפְתָי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ. וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ. וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל: וּבְמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עֲמֵךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּרָנָה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר".** ישנם ישרים, ישנם חסידים, ישנם גם צדיקים וקדושים, אבל... **"אחרי סדר המדרגות של ישרים צדיקים חסידים קדושים, מופיעה במקהלות רבבות עמך בית ישראל, קדושת כללות ישראל, שבהיותה כוללת כל הדורות לפי ערכם... הרי היא למעלה מכולן ועל גביהן..."**

רגע לפני קריעת ים סוף מגלים העבדים והשפחות, אשר יצאו זה עתה מהתופת, כי הם עם, וכי **תפילת העם קודמת אף לתפילת משה הנביא הגדול.** מכאן ולהבא קולן של מקהלות רבבות. עמך בית ישראל ישמע למרחקים, יטביע חותם לדורות

מהו המסר לעצמנו ????

מסר חשוב זה מגלה את תמצית מהות החירות. בני ישראל אינם משועבדים למצרים, ולהבדיל – אף אינם תלויים בשום מנהיג שיתפלל עבורם. אין דומה לתפילתם הישירה אל ה' יתב', אשר בכוחה להרעיש עולמות.

גם אנחנו בישיבה צריכים לדעת שהתפילה של כל תלמיד לעצמו, בבית, ביחידות, איננה תפילה מיטבית, התפילה של כולנו יחד, התפילה בציבור, התפילה בבית המדרש עם כולם, היא תפילה שיכולה לפעול רבות בנו, במשפחתנו, בעם ישראל ובעולם כולו.

מכאן לנו למדים מהי כוחה של תפילה בציבור !!!

"כי האדם עץ השדה" – לט"ו בשבט שחל היום

ידוע המשל שאמר רב יצחק לרב נחמן כשרצה לברכו, כמובא במסכת תענית (ה ע"ב):

"כי הוּוּ מִיִּפְטָרִי מֵהַדְדִי (רב נחמן ורב יצחק), אמר ליה: ליברכן מר. אמר ליה: אמשול לך משל, למה הדבר דומה? לאדם שהיה הולך במדבר, והיה רעב ועייף וצמא, ומצא אילן שפירותיו מתוקין וצילו נאה ואמת המים עוברת תחתיו. אכל מפירותיו ושתה ממימיו וישב בצילו. וכשביקש לילך, אמר: אילן אילן, במה אברכך? אם אומר לך שיהו פירותיך מתוקין, הרי פירותיך מתוקין! - שיהא צילך נאה, הרי צילך נאה! - שתהא אמת המים עוברת תחתך, הרי אמת המים עוברת תחתך! אלא יהי רצון, שכל נטיעות שנוטעין ממך יהיו כמותך".

מתואר במשל אילן מושלם, שהגיע לפסגת ההצלחה כמו שכל אילן היה מייחל – צילו נאה, פירותיו מתוקים, ואמת מים קבועה עוברת תחתיו, ומשום כך לא נותר לאותו אדם לברכו אלא שכל הנטיעות שנוטעים ממנו יהיו כמותו.

וצריך להבין את הברכה הזו, האם לא מצא אותו אדם ברכה אחרת שזקוק לה האילן מלבד הברכה על נטיעותיו העתידיות של האילן, הלא היה לו לברך את האילן עצמו – **שימשיך לתת צל ולא ינשרו עליו מחמת שמש ורוח חזקה, שאמת המים לא תתייבש, שתמיד יהיו פירותיו מתוקים, וכמו שבני אדם מברכים זה את זה 'תהיה בריא' – כלומר תמשיך להיות בריא כמו שאתה, ולא אומר לו 'שילדיך יהיו בריאים'!**

ואין לומר, שהברכה החשובה ביותר היא ברכת ההמשכיות של האילן והצאצאים שלו,

שאם זו אכן הברכה החשובה ביותר מדוע לא ברך אותו מיד בהתחלה "שכל

נטיעות שנוטעין ממך יהיו כמותך" וברך אותו בזה רק אחרי

שלא מצא משהו אחר לברכו?

אלא ע"כ רואים שמתחילה רצה לברך דווקא את האילן עצמו ולא את צאצאיו, שכן אמר לו בתחילה - 'אם אומר לך שיהיו **פירותיך** מתוקים... שיהא **צילך** נאה... שתהא אמת המים עוברת **תחתך**', וא"כ היה לו לברך את האילן עצמו 'שהמעלות הטובות שבך לא

יפסקו!

ואם נחدد יותר את השאלה: מובן למה לא ברך אותו שהצל ימשיך להיות נאה ושהפירות ימשיכו להיות מתוקים, שכיוון שכבר הגיע למעלה הזו הוא ודאי ימשיך להיות כזה, שהרי אם הצליח לשלח את ענפיו שיתנו צל גדול והצליח להניב פירות מתוקים, ודאי ימשיך לעשות זאת, ומשום כך באמת אין צורך לברך אותו בזה. **אך מדוע לא ברך אותו 'שאמת המים לא תתייבש', הרי זה לא תלוי באילן עצמו, ומי מבטיח שתמיד יהיה לו מה לשתות כל ימיו?**

ונראה להסביר שיש רמז עמוק בברכה הזו. האדם נמשל לאילן, "כי האדם עץ השדה", גם האדם בתחילת גדילתו צריך שיהיו לו תנאים מסוימים כדי שיצליח בגדילה, **וכמו עץ צעיר שצריך יחס אישי** - הרבה מים, דשן, שמש וצל, לפעמים חממה, צריך לעדור סביבותיו ואף לייצבו עם מקל צמוד, כך האדם כשנולד צריך טיפול והשקעה מרובים, צריך להאכיל אותו, ללמד אותו, לחנך אותו, להדריך אותו בדרך הישרה ולכוון אותו כשצריך. האילן צומח מהגרעין ההתחלתי שבו. אותו חומר גלם התחלתי יכול למצות את היכולות שלו ולהתפתח בצורה משמעותית, **אך לשם כך הוא צריך סיוע מבחוץ**, ולא יועיל לו החומר גלם הראשוני שבו, טוב ככל שיהיה. האילן זקוק לאמת מים, אמת המים היא המזינה אותו ומסייעת לו לפתח את הכוחות הטמונים שבו, ואת התכונות שהושרשו בו מתחילתו.

אדם נולד עם פוטנציאל גדול, ויש לו יכולת למצות את הכוחות הטמונים בו, אך לשם כך הוא זקוק לאמת המים, אותו סיוע חיצוני שידריך ויכוון אותו, שעל אף הפוטנציאל הגדול שבו, אם לא נעזור לו למצות אותו הוא לא יצליח לעשות זאת לבד. אחרי שהאילן גדל והתפתח ועזרנו לו לגלות את הכוחות שבו, אני כבר לא דואג שיהיה לו צל נאה ופירות מתוקים ולכן לא צריך לברך אותו בזה, גם לא צריך לברך אותו שאמת המים לא תתייבש, כי אני לא חושש מזה, שמכיוון שהצלחתי לגדל אותו **כל כך אני בטוח שהוא יסתדר גם בלי אמת המים - בלי שישקו אותו ויאכילו אותו עם כפית לפה, הוא כבר ימצא את המים בעצמו ע"י שיעמיק את שורשיו!**

הברכה האמתית היא 'שיהיו פירותיך כמותך', שאחרי שתגדל ותגיע לשלמות של פירות מתוקים וצל נאה, תעשה גם אתה פירות כמותך, שאת ההשקעה שהשקיעו בך לא תשמור לעצמך אלא תיתן מעצמך גם לאחרים, ולכן לאחר שהאילן התפתח בצורה הראויה לא מברכים את האילן עצמו שימשיך להיות מוצלח, אלא מברכים את ההמשך שלו!

ואתם בני יקרים, הגעתם ב"ה לשלב הבגרות, היום אתם צריכים לתת מעצמכם את ההשקעה שהשקיעו בכם, וכעת כל אחד מכם תורם למשפחה, לעם ישראל כפי יכולתו במקום בו הוא נמצא. אך צריך לזכור שכדי להמשיך ולתת לאחרים צריכים עדיין להיות מחוברים לאותה אמת מים ממנה אנו יונקים, ו'אין מים אלא תורה'. התורה אינה רק אמת מים אלא מעיין המתגבר, כדברי ר' מאיר בפרק ו' באבות: "כל העוסק בתורה לשמה, זוכה לדברים הרבה.....**ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק...**"

אברך אתכם. שבכל מקום שאתם נמצאים תצליחו לינוק ממימיה של התורה, תהיו כמעין המתגבר ויתקדש שם שמים על ידכם.

אוהבכם ומוקירכם מאוד
שבת שלום ובשורות טובות
שרגא פרוכטר - ראש הישיבה

